

væsentligste og vanskeligste Punkt. Der er ingen Tvivl om, at en Sparekasse ogsaa nu kan bringes under Konkurs i Overensstemmelse med Lovgivningens almindelige Regler. Beviset for Insolventien giver enhver Kreditor, der ikke i rette Tid betales, Udgang til at tilkalde Eksteretten. Men denne Udgang vil ikke blive benyttet. Sparekassen vil i en lang Narværelse kunne være insolvent, uden at se sig nødsaget til at standse sine Betalinger. Den enkelte Kreditor, der trænger paa, bliver fyldestgjort og derved desinteresset, og selv om Sparekassen midlertidigt er ude af Stand til at opfylde sine Forpligtelser, vil ingen Kreditor let paatage sig Byrden for Insolventien og Ansvar for Konkursen. Naar Opgjørelsen saa til Slutning kommer, gaar hele Tabet ud over den Del af Kreditorer, der er bleven tilbage, og dette vil snarest være dem, der have størst Krav paa Betyttelse. Den lige Fordeling af Tabet, som Konkursen medfører, vil vanskeligt komme Sparekassernes Kreditorer til Gode i rette Tid, medmindre Administrationen træder til og varetager deres Interesser. Paa den anden Side vil Standningen af en Sparekasse kunne være en saa betydelig Kalamitet, at der ikke kan anvendes Barmhjertighed nok i denne Henseende. Ligesom det selvfølgelig vilde være en yderst slet Politisk at give sig til at opgjøre Sparekasserne paa en Tid, hvor en almindelig Ulykke nedslod Børdierne i Landet, saaledes vilde det ogsaa være ilde betænkt at tvinge den enkelte Sparekasse til Opgjørelse i Anledning af en forbigaaende Konjunktur, som særlig ramte den og midlertidigt bragte den i Underbalance, naar Udsigten til at reise sig igjen dog endnu var rimelig og nærliggende, og Tilliden i Publikum ikke havde lidt noget alvorligt Stød.

Det Udvalget erkjender, at faare Meget nødvendigt maaske afhænge af Administrationens Omfugt og Takt, har man i det Hele fundet de i Forslaget opstillede Garantier hensigtsmæssige og under almindelige Forhold betryggende. Udvalget er enig i, at den blotte Insolventien ikke er tilstrækkelig til at begrunde Statens Indgriben, og har paa den anden Side ikke turdet sætte Betingelserne højere end Forslaget. Naar en Sparekasse under ordinære Livsforhold har tabt sin Reserverfond og fem Procent af Indskudene, og dette er aabenbart, vil der være saa stor Sandsynlighed for, at den endelige Opgjørelse giver et endnu langt ringere Resultat, at en yderligere Udættelse i Almindelighed ikke kan være tilraadelig. At Sparekassen uden Hensyn til disse Betingelser kan komme under Konkurs i Genhold til den almindelige Lovgivnings Regler, er herved forudsat som en Selvfølge.

De Modifikationer, Udvalget paa dette Punkt foreslaar, ere ikke af principiel Natur. At Administrationen ogsaa ad anden Vej end gennem Sparekassens egen Indberetning kan blive opmærksom paa Insolventien og besejret til at skride ind,

f. Ex. gennem Granskning af Regnskabet eller ved Sparekassenspektørens stedlige Undersøgelser, maa antages at være forudsat ogsaa i Lovforlaget. Naar Udvalget har sat Sparekassenspektøren i Indenrigsministerens Sted, er det slet for at gde Sparekasserne en Betyrrelse gennem Tilfaldelse af Nævnet, som ikke lod sig forene med Indenrigsministerens Optræden paa Sagens tidligere Trin. Medens Sagen nemlig har mindre Betænelighed, naar Sparekassens Bestyrelse anerkjender Underbalancen, er det en høist tvivlsom Betyrrelse, der i modsat Fald kan ventes mod Sparekassenspektørens Skjøn hos Indenrigsministeren, som i Almindelighed ikke vil have yderligere Momenter at gaa efter udover de, som indeholdes i Inspektørens Beretning. Konkursen bør i dette Tilfælde ikke erklæres uden efter en sagtyndig Bedømmelse og forudgaaet Undersøgelse, som Udvalget har ment at burde henlægge til det forhen omhandlede Nævn. Det vil imidlertid af sig selv falde i Sinene, at en Indtænkning af Ministerens Afgjørelse for et saadant Nævn hverken vil stemme med Administrationens Stilling eller tilstrækkelig betrygge Sparekassen, da det netop er Ministeren, der udnævner Nævtallet i Nævnet.

Udvalget har optaget om Sikkerhedsstillelse og om en ubdøvet Udgang til Kommissariebehandling, trænger neppe til Begrundelse. Præaktive Hensyn til Sparekassbestyrelsernes Tid og Velgighed have foranlediget Udvalget til at nøjes med den ene aarlige Statusopgjørelse.

Det erkjendes, at de nye og tilbørlige omfattende Opgaver, der ved nærværende Lov henlægges til Indenrigsministeriet, ikke kunne ventes tilbørlig røgte ved de tilstedeværende Kræfter. Om end Oprettelsen af et helt nyt Kontor under Indenrigsministeriet vil gaa udover det ved Loven skabte Behov, er Udvalget dog enig i, at den Mand, der paa Ministerens Begne skal udøve et vist Overtilsyn med samtlige Sparekasser ikke bør stilles ringere end en Kontorchef. Den Birkfomhed, der bliver ham overdragen, antages imidlertid at være af en saa afsluttet og selvstændig Bestaffenhed, at det vil være bedst stemmende hermed at stille ham under Benaævnelserne Sparekassenspektør noget udenfor det almindelige ministerielle Bureaukrati. Da det er ham, der praktisk vil have Byrden og Afgjørelsen af de omhandlede Sager, vil det ogsaa være hensigtsmæssigt, at han fremtræder med et mere personligt Ansvar end en almindelig Kontorchef. At det bør være ham magtpaaliggende at vinde den størst mulige Indfugt i Sparekassernes Stilling, ogsaa ved stedlige Undersøgelser, maa anses for selvfølgeligt, men ved at udtale dette som en almindelig Pligt har Udvalget tillige villet forebygge, at hans Besøg hos den enkelte Sparekasse skulde faae et særegent Skjær af Mistanke over dennes Forhold.

I Henseende til Lovens Form giver Forslaget tilsyneladende Sparekasserne Valget mellem at